

Cornell Ele?tirel D?ünce Testi Z Seviyesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Cornell Ele?tirel D?ünce Testi Z Seviyesi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19355>

Özet

Cornell Ele?tirel Dü?ünce Testi Z Seviyesi (CCTT Level Z), bireylerin ileri düzey **ele?tirel dü?ünme** becerilerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? uluslararası alanda tanınan bir psikometrik araçtır. Türkiye uyarlamasıdır. Bu ölçek, özellikle yüksekö?retim seviyesindeki ö?rencilerin ve yeti?kinlerin muhakeme yeteneklerini, argümanlar? değerlendirme becerilerini ve mant?ksal ç?karsama yapma kapasitelerini belirlemek için tasarlanmıştır. Ölçeğin Türkiye adaptasyonu, Leman ?enturan tarafından 2006 yılında hem?irelik ö?rencileri üzerine yapılan bir doktora tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Ele?tirel dü?ünme, CCTT, Cornell Ele?tirel Dü?ünce Testi, Z Seviyesi, Psikometrik araç, Uyarlama, Hem?irelik ö?rencileri, Muhakeme.

Yazarlar

Leman ?enturan (Uyarlayan); Robert H. Ennis, Jason Millman ve Thomas N. Tomko (Orijinal Geli?tiriciler).

Amaç

Cornell Ele?tirel Dü?ünce Testi Z Seviyesi'nin temel amacı, bireylerin karma??k durumlar kar??sında mant?ksal ve rasyonel kararlar verme yetene?ini ölçmektir. Bu test, özellikle tündengelim, tümevarım, güvenilirlik değerlendirme ve varsayımlar? tanıma gibi kritik **muhakeme** becerilerini hedef alır. Uyarlama çalışması (Enturan, 2006) ise, ölçeğin Türkçe konu?an yüksekö?retim popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullanılabilirli?ini sağlamayı amaçlamıştır.

Ölçek, akademik ve profesyonel bağlamlarda, özellikle problem çözme yetene?inin hayati önem taşıdığı alanlarda (örneğin sa?lık bilimleri) bireylerin ele?tirel dü?ünme düzeylerini tespit etmek için etkili bir araç sunar. Bu sayede eğitim programları'nın etkinli?i değerlendirilebilir ve ö?rencilerin zayıf yönleri belirlenebilir.

Yapı

Ölçek, psikolojide ve eğitimde merkezi bir yapı olan **ele?tirel dü?ünme** becerisini ölçmektedir. Bu yapı, genellikle bilişsel beceriler ve e?ilimler olmak üzere iki ana bile?enden oluşur. CCTT Z Seviyesi, a??rlıklı olarak a??daki bilişsel alanlar? değerlendirir:

Ç?karsama (Inference): Gözlemlenen kanıtlardan mant?ksal sonuçlar ç?karma yetene?i.

Varsay?mlar? Tan?ma (Recognition of Assumptions): Bir argüman?n temelini olu?turun örtük öncülleri belirleme.

Tümdengelim (Deduction): Genel prensiplerden özel sonuçlar ç?karma.

Anlamlandırma (Interpretation): Verilen bilginin anlam?n? do?ru bir ?ekilde kavrama ve de?erlendirme.

Argüman De?erlendirmesi (Evaluation of Arguments): Bir argüman?n gücünü ve geçerlili?ini yarg?lama.

Geçerlik

Cornell Ele?tirel D?ünce Testi Z Seviyesi'nin geçerlik bilgileri, bu meta veride spesifik olarak belirtilmemiştir (Kaynakta: "-"). Ancak Leman ?enturan?'n (2006) doktora tezi, ölçe?in Türkçe formunun yap? geçerli?ini ve içerik geçerli?ini sa?lamak amacıyla detaylı çal??malar içermektedir. Bu çal??malar genellikle uzman görüşüne ba?vurma, dilsel e?de?erlik analizleri ve faktör analizi gibi yöntemleri kapsamaktadır.

Orijinal CCTT Z Seviyesi, uzun yıllardır yüksek düzeyde yap? ve ölçüt geçerli?ine sahip oldu?u kabul edilen standart bir araçtır. Geçerlik çal??maların tam detayları için, ara?tırmacıların tam tez metnine ba?vurulması gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik verileri de kaynak meta veride eksik olarak belirtilmemiştir (Kaynakta: "-"). Bir uyarlama çal??masında, ölçe?in iç tutarlılı?ı (Cronbach Alfa katsayısı) ve test-tekrar test güvenilirli?ini inceleyen analizlerin yapılması beklenir. ?enturan?'n tezi, bu psikometrik özellikleri Türk kültürüne adapte edilmiş form için sunmalıdır.

Orijinal CCTT Z Seviyesi, yüksek iç tutarlılık katsayılarına sahip oldu?u bilinmektedir ve bu da ölçe?in ölçtü?ü yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Adaptasyon sürecinde elde edilen güvenilirlik katsayıları, ölçe?in Türkiye'deki uygulamalar için ne ölçüde güvenilir oldu?unu ortaya koymaktadır.

Faktör Analizi

Kaynak meta veride faktör analizi bilgisi yer almamaktadır. Ancak, ele?tirel düşünme gibi çok boyutlu bir yap?y? ölçen bir ölçe?in uyarlama sürecinde, orijinal yap?y? koruyup korumadığını belirlemek amacıyla genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) veya Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanır.

Cornell Ele?tirel D?ünce Testi Z Seviyesi, teorik olarak ele?tirel düşünmenin farklı alt bile?enlerini ölçmek üzere tasarlanmıştır. Bu nedenle, uyarlama çal??masında yapılan faktör

analizleri,  l enin Türkçe formunun da bu çok boyutlu yap y  ba ar l  bir şekilde yans t p yans tmad  n  test etmiştir.

Araç

Test  e idi: Uyarlama (Orijinal test, R.H. Ennis ve arkadaşları tarafından geliştirilmiştir.)

Format: Genellikle çoktan seçmeli formatta sunulan, senaryo tabanlı  muhakeme sorularından oluşur. (Orijinal CCTT Z Seviyesi 52 maddeden oluşmaktadır.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama),  ngilizce (Orijinal).

Popülasyon Grubu: Y ksek retim  rencileri ve yetişkinler.

Yaş Grubu: Genellikle 16 ya  ve  zeri (Lise son sınıf ve  niversite seviyesi).

Popülasyon Detayları:  enturan'ın uyarlama  al mas , Türkiye'deki hemşirelik  rencilerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Bireylerin verilen metinleri, durumlar  veya argümanları okuyarak mantıksal olarak en uygun seçeneği belirlemesi esasına dayanır.

Anahtar Kelimeler

Elektirel dönme, Y ksek retim, Muhakeme becerisi, Bilişsel beceriler, Hemşirelik, Marmara Üniversitesi, Doktora tezi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan mlay c s : Bilgi mevcut değildir.

Ba l  Kurulu  E-posta Adresleri: lemansenturan@halic.edu.tr

Yaz ma Adresi: Leman  enturan, Haliç Üniversitesi, Hemşirelik Yüksekokulu (2006 sonrası ba l l klar de i mi  olabilir).

 zinler, ücret ve Test Y l 

Bu  l enin Türkçe uyarlaması, akademik bir doktora tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir.  l enin ticari kullanımı veya lisans  hakkında kesin bilgi için orijinal telif hakkı sahipleri ve uyarlamay  yapan yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Uyarlama Çalışması Yılı: **2006**.

Kaynaklar

Şenturan, L. (2006). *Hemşirelik öğrencilerinde elektirel düşünme*. (Doktora tezi). Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Tez kaynağına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: cornell-elektirel-dusunce-testi-z-seviyesi-toad.pdf

Cornell Elektirel Düşünce Testi Z Seviyesi Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır. Maddelerin tamamına ulaşmak için Şenturan'ın (2006) doktora tezine veya ölçeğin orijinal yayıncısına başvurulması gerekmektedir.